

GPS - GDĚŠ, PREBOHA, SOM?

ĀšterĀ½, 10 Ā•erven 2008

Pokud je nĀ›jaký systém primárnĀ› vyvíjen v zájmu vojenského vyuĀ›ití, pak je jeho vývoj dotován neuvĀ›Ā™itelnĀ› vysokými Ā•ástkami, Ā™ádovĀ› i ve stovkách milionĀ› dolarĀ›. Typickým pĀ™íkladem, se kterým se dnes setkáváme všichni, je globální druĀ›icový navigaĀ›ní systém - GPS, zabývající se pĀ™esným urĀ›ením geografické polohy pomocí stáda ušlechlých plnokrevníkĀ› - satelitĀ›.

Ty obíhají Zemi na šesti rĀ›znych dráhách a nepĀ™etrĀ›itĀ› vysílají signály, které pĀ™ijímá rozsáhlá síĀ› pozemních terminálĀ›.

Zlí jazykové tvrdí, Ā›e autorem zkratky GPS je Ā•eský génius Jára Cimrman, který prý po nešĀ›astném pĀ™istání s balónu na Slovensku udivenĀ› zvolal: „ GdĀ› preboha som?" Pravda je však prozaiĀ›tĀ›ší, Global Positioning System vyvinuli ameriĀ›tí vojenští specialisté pro armádu USA uĀ› v roce 1973. Vypilovaný k naprosté dokonalosti, dokáĀ›e dnes GPS lokalizovat pozici prakticky kdekoliv na Zemi s pĀ™esností do patnácti metrĀ›.

Mapami GPS jsou spolehlivĀ› navigovány tisíce automobilĀ› v celém svĀ›tĀ›. Mocnou zbraĀ› však dostali do rukou i majitelé firem, kdyĀ› bez vĀ›domí Ā™idiĀ› mohou nepĀ™etrĀ›itĀ› online sledovat celý svĀ›j vozový park, lépe kontrolovat Ā™idiĀ›, vĀ›etnĀ› jejich identifikace, snadno rozlišit soukromé jízdy od sluĀ›ebních, a tak mít dokonalý pĀ™ehled o poloze i historii pohybu a technickém stavu veškerých svých vozidel. Absolutní kontrolou mohou i znaĀ›nĀ› sníĀ›it provozní náklady vozidlového parku. Krom navigací pro automobily pĀ™irozenĀ› existují i navigace pro motocykly, ruĀ›ní, bĀ›ecké, cyklistické i spousta dalších. A kdo má systém GPS aktivován i ve svĀ›m mobilním telefonu, za pouhých pár vteĀ™in máĀ›e zjistit, jak daleko má k hledané ulici. JistĀ› také ocení, kde a jak jsou vzdáleny nejbliĀ›ší nemocnice, bankomat, benzinová pumpa, hotel Ā›i restaurace. A to je jistĀ› uĀ›iteĀ›né a pohodlné, nemyslíte?

V rukávu mám skuteĀ›ný pĀ™íbĀ›h ze Ā›ivota právĀ› na toto téma. MĀ›j kolega je alergický na vĀ›elí a vosí píchnutí. SpolemanĀ›elkou a dvĀ›ma malými dĀ›tmi byl na výletĀ› hluboko v Podkomorských lesích nad brnĀ›nskou pĀ™ehradou, kdyĀ› ho Ā›lutá bestie píchla do krku. Vzhledem ke své alergii rychle otĀ›al a situace uĀ› vypadala opravdu kriticky, neboĀ› mu hrozilo v nejbliĀ›ších minutách zadušení. Ale Ā›e není Ā›ádný diletant, zkusil mobilem mezinárodní nouzové volání 112. PĀ™es satelit ho pĀ™esnĀ› lokalizovali a za chvíli aĀ› na místo samé dojela sanitka s lékaĀ™em a pĀ™edevšnutnou injekcí, jeĀ› mu vlastnĀ› zachránila Ā›ivot; pro silný otok uĀ› byl doslova u konce s dechem... Principem záchrany lidského Ā›ivota tu bylo precizní fungování GSM síĀ› a trianglová digitální lokalizace zamĀ›Ā™ením z nĀ›kolika základnových stanic. ZázraĀ›ný digitální svĀ›t, který nám druhy hrozí ztrátou soukromí, mu tak zachránil Ā›ivot.

Ocitli jsme se na zaĀ›átku tĀ™etího tisíciletí a vyspĀ›lá digitální technika nám slouĀ›í v rozsahu, o jakém se nám ještĀ› nedávno ani nezdálo. Je jako oheĀ› - dokáĀ›e být dobrý sluha, ale i zlý pán. A je plnĀ› na Ā›lovĀ›ku, aby techniku vyuĀ›íval pĀ™edevším ke svĀ›mu prospĀ›chu. anquetil